

7 Mart 2019

**TÜSİAD, AÇEV ve PwC tarafından hazırlanan "İş ve Özel Yaşam Dengesi
Yolunda Çocuk Bakım ve Eğitim Hizmetlerinin (Kreşlerin)
Yaygınlaştırılması" raporu tanıtıldı**

**"Türkiye'de kreş arz ve talebini geliştirmek için bütüncül bir kamu
politikası hayata geçirilmelidir."**

TÜSİAD, AÇEV ve PwC tarafından hazırlanan "İş ve Özel Yaşam Dengesi Yolunda Çocuk Bakım ve Eğitim Hizmetlerinin (kreşlerin) Yaygınlaştırılması" raporu açıklandı. Rapor, Global Compact Türkiye, AÇEV, TÜSİAD, UNFPA, UN Women, YANINDAYIZ Derneği işbirliği ile 7 Mart tarihinde düzenlenen "İş Dünyasında Kadının Güçlenmesi için Çocuk Bakım ve Eğitim Hizmetlerinin Yaygınlaşması" başlıklı bir konferansta tanıtıldı.

Ülkemizde kadın istihdamının artırılması çalışmalarına katkıda bulunmak üzere, iş ve özel yaşam dengesini sağlamaya yönelik olarak, çocuk bakım ve eğitim kurumlarının yaygınlaştırılmasının önemini vurgulamak amacıyla TÜSİAD, AÇEV ve PwC tarafından bir rapor hazırlandı.

"İş ve Özel Yaşam Dengesi Yolunda Çocuk Bakım ve Eğitim Kurumlarının Yaygınlaştırılması" başlıklı çalışmada;

- Çocuk bakım ve eğitim kurumlarının (kısaca raporda "kreşler" olarak belirtilmiştir) yaygınlaştırılmasının neden önemli olduğu kadın istihdamı, çocuk gelişimi, iş yeri, kamu maliyesi ve toplumsal fayda açılarından ele alınmakta,
- Çeşitli ülkelerden kreş hizmetleri ile ilgili kamu politikaları özetlenmekte,
- İşverenlerin çalışanlarına kreş konusunda sunabileceği destekler ve örnek uygulamalar derlenmekte,
- Kreş kuruluşu ve yönetimine yönelik örnek bir fizibilite çalışması ile birlikte güncel mevzuat ve teşvikler açıklanmakta ve
- Türkiye'de kreşlerin yaygınlaştırılması amacıyla öneriler sunulmaktadır.

Gerekçe:

Kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyüme süreci için nüfusun yarısını oluşturan kadınların başta çalışma hayatı olmak üzere toplumsal yaşamın her alanında güçlendirilmesi ve eşit temsili gereklidir. Eğitim

düzeyinin yükselmesiyle kadınların iş gücüne katılma oranı artsa da kadın ile erkek iş gücüne katılma oranları arasındaki fark her eğitim seviyesinde kadınlar aleyhine devam etmektedir. Bu durum, kadınların çalışma hayatına girmesinin ve çalışma hayatında kalıcı olabilmesinin önünde eğitim dışında engeller olduğuna işaret etmektedir.

Çocuk bakımı, kadınların çalışma konusundaki tercihlerinde belirleyici nedenlerden biridir ve çocuk sahibi olduktan sonra kadınlar genelde geri dönmeyecek şekilde iş gücünden ayrılmaktadır. Kadınların iş gücü piyasasına katılımı ve istihdamda sürekliliği için, iş ve özel yaşam uyumunu destekleyici mekanizmaların varlığı vazgeçilmez önemdedir. Ülkemizde kurumsal çocuk bakım ve eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması gereklidir. Gerek erken çocukluk eğitimi hizmetlerine erişimin gerekse kadın istihdamının desteklenmesi için kamu ve özel sektörün rol oynayabileceği pek çok alan bulunmaktadır.

Öneriler:

1. Türkiye’de kreş arz ve talebini geliştirmeye yönelik bütüncül bir kamu politikası hayata geçirilmelidir. Bu kapsamda, gerek kamunun doğrudan destekleri gerekse özel sektöre yönelik teşviklerle, her ailenin erişebileceği kaliteli çocuk bakım ve eğitim hizmetleri yurt çapında yaygınlaştırılmalıdır.
2. MEB 2023 Vizyonu’nda hedeflendiği gibi ilkokul öncesinde bir yıl okul öncesi eğitim zorunlu olmalı ve kademeli olarak daha erken yaşlar için zorunluluk kapsamı genişletilmelidir. Kamu bu hizmeti ücretsiz sunmalıdır.
3. Kreşlerin yaygınlaştırılması belediyelerin görev alanlarına dahil edilmeli ve kreşlerin kurulum ve işletme giderleri için belediyeler desteklenmelidir.
4. Kreş kuruluş ve işleyiş esaslarının kolaylaştırıcı olması bakımından ilgili mevzuat ve standartlar gözden geçirilmelidir. Kaliteli hizmetlere erişimi kolaylaştırmak ve yaygınlaştırmak için daha esnek modeller de oluşturulmalıdır.
5. Kreş yatırımlarına yönelik mevcut teşvikler geliştirilmelidir (Kreş yatırımlarının 6. bölge teşvikleri kapsamına alınması, KOBİ desteklerinden kreş girişimcilerinin öncelikli olarak yararlanması, kreşlerde çalışanlara yönelik vergi-prim teşvikleri getirilmesi, OSB kreşlerine çocuk başına destek sağlanması).
6. İşletmelerin çalışanlarına sağladığı kreş desteklerinin “kreş çeki” kullanılarak verilmesinin önü açılmalıdır.
7. Şehirleşmenin getirdiği imkanlar kreşlerin yaygınlaştırılması amacıyla değerlendirilmelidir (toplu konut projeleri, alışveriş merkezleri gibi hazır kiralanabilir arsa kapasitesi olan yerler).